DE HERVORMDE VAAN

Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

69e jaargang - No. 1 - januari 2009

Colofon

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post (Studieblokken)
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pellikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filternet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij februari-nummer
De kopij voor het februari-nummer moet vóór
22 januari bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Calvijn

God maakt ons afhankelijk van elkaar

Draagt elkanders lasten
en vervult alzo de wet van Christus.
Galaten 6 : 2

Indien een ieder zelftevreden is en geen hulp van een ander nodig zou hebben, zou iedereen - de hoogmoed van de menselijke aard in acht genomen - de anderen verachten en door hen veracht worden. Daarom heeft de Heere Zijn kerk samengebonden met de band die Hij voorzien heeft het de sterkste zou zijn om de eenheid der kerk te bewaren. Hij heeft namelijk de leer der zaligheid en des eeuwige levens aan de mensen in bewaring gegeven om het door hun handen aan anderen mee te delen. Hierop heeft Paulus gewezen toen hij aan de Efeziërs schreef: Eén lichaam is het en één Geest, gelijkerwijs gij ook geroepen zijt tot één hoop uwer roeping; één Heere, één geloof, één doop; één God en Vader van allen... En dit zijn de 'gaven' die Hij uitgedeeld heeft: apostelen, profeten, evangelisten, herders en leraars. Zijn doel daarmee was tot de volmaking der heiligen en tot opbouwing des lichaams van Christus. Zo zullen wij uiteindelijk allen komen tot de enigheid des geloofs en der kennis van de Zoon Gods - volwassen mensen... Dan zullen wij geen kinderen meer zijn; wij zullen niet meer als de vloed bewogen en omgevoerd worden met alle wind van leer... Nee, maar wij zullen de waarheid betrachten in liefde en zo opwassen in Christus. Hij is immers het Hoofd en uit Hem groeit het gehele lichaam. Die verschillende lichaamsdelen passen bij elkaar en vormen te samen een eenheid. Elkeen van hen vervult zijn funktie en zo bouwt het lichaam zichzelf op in de liefde (Ef. 4 : 4 e.v.).

Inhoud

blz.

Woorden van Calvijn 2
Meditatie 3
Bijbelstudie O.T. 4
Bijbelstudie N.T. 7
Van de voorzitter 10
In the picture 12
De leiding van de kerk
art. 30-32 Ned. Geloofsbelijdenis 13
Organisatienieuws 15
Boekbesprekingen 15
Overlijdensberichten 16

Meditatie

Ds. J.P. NAP

Heugelijke tijding...

"Een goede tijding uit een ver land, is als koud water op een vermoeide ziel."
Spr. 25:25

... bron van hartverblijding, Evangeliewoord. Zo gaat dat lied verder, waarvan twee woorden al hierboven staan.
Deze tijding is het kerstevangelie, dat we enkele weken geleden mochten horen en waarmee we het nieuwe jaar mochten binnentreden. Wat een bron van hartverblijding, is 't niet?

Er is nog een andere tijding, die velen van ons misschien hebben gehoord in de afgelopen weken. Wanneer familieleden of kennissen de landen van de sneeuw opzochten, waren we wel blij wanneer we een goed bericht van hen hoorden.
Ook wanneer u een zoon of broer in Afghanistan of ander land zou hebben vanwege een vredesmissie, wordt u blij bij het horen van een goede tijding uit dat verre land.
Onze tekst is dan ook echt, wat je noemt, uit het leven gegrepen. We mogen er daarom wel een aansporing in beluisteren om iets van ons te laten horen, als wij zelf een poos van huis zijn. Een goed bericht van ons kan de mogelijke thuisblijvers blij maken en verkwikken.

Met de echo van het kerstevangelie nog in onze oren en hart mogen we het woord uit Spreuken vooral van toepassing zien op het wondere kerstwoord. Dat is toch echt wel een, ja de, goede tijding uit een ver land.
De engel verkondigde aan de herders in Efratha's velden een verkwikkende boodschap uit het verre hemel-land: "Vreest niet; want ziet, ik verkondig u grote blijdschap... U is heden geboren de Zaligmaker, Christus, de Heere, in de stad van David."
Het Evangelie van Christus is de beste tijding die bestaat. Dat Hij de Verlosser en Redder van zondaren is.

Dit Evangelie komt uit een ver land. Uit den hoge, ja, maar beseft u intussen wel, dat door de zonde de hemel voor ons een ver land is geworden? Ja, God is ver weg. Het zijn onze zonden, die scheiding maken tussen ons en God. Als je bijvoorbeeld iemand bedriegt, ervaar je geen vrede met God. Maar scheiding. Dat is met de zondeval in Gen. 3 begonnen. Een kloof kwam tussen mens en God. En je denkt: Hoe kan het ooit weer goed komen? Hebt u dat wel eens gedacht? Met betrekking tot uzelf? Hoe zegt de Psalmist het ook al weer: door schuldbesef getroffen en verslagen... Maar weet u, de Heere komt over de kloof heen. Hij komt met goede tijding uit een ver hemel-land. En dat uit pure genade. Zo lokt Hij u met uw vermoeide ziel om tot Hem te vluchten. Zoals ook Christus rechtstreeks nodigt: Komt tot Mij die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven. Ja, zo iemand zal merken, dat het Evangelie verkwikt. Verfrist. Geestelijk levend maakt.

De boodschap van hemelse verkwikking door Christus komt dus tot elke zondaar.
Maar ook wie al genade ontving heeft dit woord steeds weer nodig. Wat kan ook voor een gelovige de Heere soms weer ver weg zijn. De hemel lijkt wel dicht, en het gebed komt niet verder dan je lippen. Het is crisis. Maar de Heere is niet echt weg. Het lijkt maar zo.

U mag in zo'n toestand ons tekstwoord wel als een belofte opvatten. Om op te pleiten. En de Heere bidden, dat Hij u vanuit de verte weer van heil en vrede doet horen. En op het gebed komt Hij terug. En u wordt opnieuw verkwikt. Wat is het diep waar: "Een goede tijding uit een ver land, is als koud water op een vermoeide ziel." Dank U, Heere.

Bijbelstudie O.T.

2 Koningen 4 : 38–44

Ds. J.H. Lammers

Vers 38

Ons schriftgedeelte brengt ons naar Gilgal ten oosten van Jericho, dichtbij de Jordaan. Voor Elisa is dit een dierbare plaats. Zijn voorganger Elia was samen met hem uit Gilgal gegaan (hoofdstuk 2). Via Bethel en Jericho trokken zij naar de Jordaan. In het Overjordaanse werd Elia opgenomen ten hemel. Na het afscheid begon Elisa de terugreis. Hij stak alleen de Jordaan over, nu in omgekeerde volgorde. Uiteindelijk keert hij terug naar Gilgal.
Op dat moment is er in het land hongersnood (vgl. hoofdstuk 8: 1vv). De hongersnood moet worden gezien als een oordeel van God. De Heere heeft gezegd: "Als u Mij ongehoorzaam bent, zal Ik u straffen. Als u zich tot Mij bekeert, dan zal Ik u zegenen". De hongersnood duurt twee maal zo lang als in de tijd van Elia. Deze duurde drie en een half jaar, terwijl de hongersnood in de tijd van Elisa zeven jaar duurt.

De profeten van de profetenschool worden getroffen door de gesel van de hongersnood. Het blijkt waar te zijn wat we lezen in Prediker 9: 2: ".... Enerlei wedervaart den rechtvaardige en den goddeloze...". Het leven is voor de profeten zwaar, evenals voor geheel het volk. Zij ondergaan veel moeite om in het levensonderhoud te voorzien. En toch worden zij niet opstandig. Ze worden juist in de nood van het leven tot de Heere getrokken en laten zich blijvend door de Heere onderwijzen. Het materiële blijft voor hen op de achtergrond staan.
De profeten in Gilgal krijgen Elisa op bezoek. Ze zeggen niet: "Het komt nu niet uit. We hebben andere zaken aan ons hoofd". Ze gaan rustig zitten aan Zijn voeten. Ze luisteren heilbegerig naar het onderwijs van Elisa, zoals later Maria luistert naar het onderwijs van de Heere Jezus (Lukas 10: 38-42).

Elisa is echter zo praktisch, dat hij tevens aan de stoffelijke noden denkt, waarin de profeten zich bevinden. Hij besluit hen moes voor te zetten (vergelijk Genesis 25: 34). Daartoe geeft hij een opdracht aan zijn knecht. De knecht wordt niet met name genoemd. Het kan Gehazi zijn, maar ook een ander. Hij moet de grootste kookpot opzetten.

We stellen het ons voor dat Elisa reist op een ezel en dat hij op zijn rondreis de persoonlijke beschikking heeft over minstens twee kookpotten, een kleine voor gewoon gebruik en een grote voor het geval dat er tafelgenoten zijn. Hij heeft ook een bepaalde hoeveelheid etenswaren bij zich.

Vers 39

Uit de kring van de profeten moet een bijdrage komen voor de maaltijd. Iemand gaat het veld in om moeskruiden te verzamelen. Hij vindt iets dat lijkt op een wilde wijnstok. Van deze wilde plant plukt hij de vruchten. Hij neemt zoveel mogelijk mee. Hij neemt een mes, snijdt, totdat zijn hele oogst aanwezig is in de soep die hij maakt.
Zij die zich veel met studie bezig houden lopen het gevaar om "weltfremd" te zijn. Dat is het geval met deze profeet. Hij heeft verstand van boeken, maar niet van planten. Zonder dat hij het weet, heeft hij kolokwinten geplukt. De vrucht lijkt veel op een kleine meloen. Het bevat echter giftige stoffen, die braakneigingen opwekken.

Vers 40

De anderen hebben aanvankelijk niet in de gaten waar de ene profeet mee bezig is. Het wordt duidelijk op het moment dat alles gaar

is. De knecht, geassisteerd door enkele corveeërs, schept op voor de mannen. Dezen hebben zo'n honger, dat ze meteen proeven. Onmiddellijk schreeuwen ze: "De dood is in de pot, man van God". Niemand heeft veel binnengekregen, maar wel is er voor het besef van de mannen sprake van doodsgevaar.
Voor ons is er in een andere betekenis doodsgevaar. Het is een gevleugeld woord geworden: de dood is in de pot. Dat heeft te maken met het geestelijke voedsel. Allerlei stromingen, bewegingen en groepen maken hun theorieën aan ons bekend. Vaak worden we op een dwaalspoor gebracht. Het geloof dat niet Christus in het middelpunt heeft staan houdt uiteindelijk de dood in de pot in.
Ook in de kerk krijgen we ermee te maken. Moeilijk is het om dwaalleer van de zuivere leer te onderscheiden. Schijnbaar goede vruchten kunnen giftig en dodelijk zijn. De één heeft het over Christus, bij Wie je pas komen mag als je aan veel voorwaarden hebt voldaan. Het is een wettische prediking. De ander heeft het over Christus, bij Wie je juist aan geen enkele regel gebonden bent. Het is een wetteloze prediking. Van beiden zeggen we: De dood in de pot. Het leidt af van de Christus, Die Zich bekend maakt in Zijn Woord. Buiten Christus is er de dood en komen we in de eeuwige dood terecht.
Eerlijk gezegd hebben we allemaal te maken met de dood in de pot. Er woont in ons hart geen goed. We zijn vanuit onszelf dood. Ons hart is als een pot, waaruit de zonde opborrelt. Uit ons hart komen alle zonden voort die we om ons heen tegenkomen (zie Markus 7: 21-23).

Vers 41

Elisa weet de juiste remedie. Hij werpt eigenhandig meel in de pot, zoals hij eerder zout in het water geworpen heeft om water gezond te maken (2: 19-22). Hij zegt: "Schep op voor het volk, dat zij eten". De bittere smaak wordt door het meel geneutraliseerd. Het gezag van de profeet is groot. Ze laten zich overtuigen dat er niets kwaads meer is in de pot. Duidelijk is dat de Heere een wonder verricht door middel van de profeet Elisa.

De symboliek is voor ons niet meteen duidelijk. In Leviticus 2 wordt gesproken over fijn meel in het spijsoffer. Dat wijst op Christus, Die mens geworden is. Er is in Hem evenals in het fijne meel geen onreinheid. Wij zijn daarentegen onrechtvaardig en onrein. Christus neemt onze schuld en onze onreinheid op Zich. Door Hem naderen we tot God zonder te worden veroordeeld.
Van het Evangelie dat Hij legt in ons hart, gaat een geweldige kracht uit. We worden vrijgesproken van de schuld van de zonde. De dood gaat in ons hart wijken voor het leven. We worden vernieuwd van dag tot dag. Wel zullen we tot de dood toe last houden van de zonde die tegen onze wil in ons is overgebleven. Straks zal er niets kwaads meer zijn in ons hart. Dan zullen we zonder vlek of rimpel zijn. Waar het Evangelie komt, verdwijnt het gif van de zonde uit het leven van mensen en de genade van Christus ingang vindt.

Vers 42

Enige tijd later komt er een man naar Gilgal en brengt voor de man Gods twintig gerstebroden en ook nog wat los koren. Blijkbaar is het ergste van de hongersnood aan de kustvlakte voorbij. Het is een flinke reis, die de man maakt. De naam van de man wordt niet genoemd. Wel de plaats waar hij vandaan komt: Baäl-Salisa.
Deze naam zegt ons genoeg. Het is een plaats, waar men Baäl, de god van de vruchtbaarheid, dient. Uit een heidense omgeving komt een man, die trouw is aan de God van Abraham, Izak en Jacob. Hij is één van de 7000, die de knie voor Baäl niet gebogen hebben. De Heere zorgt ervoor dat er ook in een donkere tijd een overblijfsel blijft naar de verkiezing van de genade (zie ook Openb. 2: 13).

Het zijn niet zomaar broden, die de man brengt. Het zijn broden der eerstelingen. Het is het deel dat volgens de wet van Mozes in de tempel gebracht moet worden (Leviticus 23: 17vv). Om praktische redenen kan hij niet naar Jeruzalem gaan. Het is immers verboden om in het land van Juda te komen. Naar de heiligdommen in Bethel en Dan wil hij het niet brengen, want dan sluit hij een compromis met de eigenwillige godsdienst. Daarom brengt hij zijn gaven bij de profeten die vasthouden aan de zuivere dienst van de Heere.
Het geloof van deze man blijkt uit zijn offervaardigheid. Het heeft het niet breed, wel

heeft hij iets voor de Heere over. De profeet Elisa ontvangt de gave van de man. Hij is niet zo zelfzuchtig, dat hij het voor zichzelf behoudt. Hij bestemt het voor de mensen om hem heen. Hij zegt: "Geef aan het volk, dat zij eten".

Vers 43

Naast de profeten zijn er ook inwoners van Gilgal bijgekomen om naar het onderwijs van de profeet te luisteren. De groep bestaat in totaal uit honderd personen. De dienaar van Elisa oppert een bezwaar. Uitgaande van het gegeven dat één persoon twee broden eten zal, is er voldoende voor ongeveer tien personen. Voor honderd mannen is er niet genoeg.
De knecht neemt het Elisa kwalijk dat hij zo gul is. Hebben we het niet zelf nodig? Elisa trekt zich niets aan van de kritiek. Hij herhaalt het bevel. De Heere heeft namelijk beloofd: "Men zal eten en overhouden". In geloof zet hij het voor. De mensen worden verzadigd met overvloed (Psalm 23: 5) en houden nog over (Ruth 2: 14 en 2 Kronieken 31: 10).

Vers 44

De geschiedenis, waarin een wonder is geschied, mogen wij in een hoger licht zien. Het is een teken dat God doorgaat met Zijn volk. In de donkere situatie van die tijd laat God zien: Ik zal u niet begeven en verlaten. Het is niet dankzij Elisa. Het is dankzij het Woord van de Heere, Die alleen maar hoeft te spreken en het is er, Die gebiedt en het staat er.

De Heere Jezus

Opnieuw trekken we de lijnen door naar de grote profeet, de Heere Jezus Christus, in Wie het gehele O.T. tot vervulling komt. Jezus spreekt eens voor een grote schare (zie Markus 6: 35-44). Er zijn er veel meer dan 100. Er zijn vijfduizend mannen, zonder dat de vrouwen en kinderen erbij gerekend zijn. Jezus wil de mensen eten geven. Er zijn niet twintig gerstebroden, maar slechts vijf. Verder zijn er twee vissen. De discipelen vinden het net als de knecht van Elisa onmogelijk. De Heere Jezus, Die bewogen is met de mensen meer dan Elisa, vermenigvuldigt het brood. De mensen eten en worden verzadigd en er blijven twaalf volle korven over.
De Heere Jezus geeft boven alles Zichzelf weg. Hij zegt: "Ik ben het Brood des levens; die tot Mij komt, zal geenszins hongeren en die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten (Johannes 6: 35)". En zij die hongeren en dorsten naar Hem, zullen verzadigd worden. Zij ontvangen de spijs en dank van het eeuwige leven.

De Heere Jezus onderhoudt ons in dit tijdelijke leven. In psalm 33: 10 (berijmd) zingen we: "Zijn machtig arm beschermt de vromen en redt hun zielen van de dood, Hij zal hen nimmer om doen komen, in dure tijd en hongersnood". De Heere geeft ons vooral hoop op de toekomst. Hij is in eigen Persoon de Eersteling uit de dood. We worden gevoed door Hem, de Opgewekte. In Hem hebben wij het eeuwige leven. In Hem hebben we de zekerheid van onze lichamelijke opwekking op de jongste dag (1 Korinthe 15: 23).

Gespreksvragen:

1. Hongersnood is een oordeel van God. Is dat altijd zo? Zou ook voorspoed een oordeel kunnen zijn?
2. Lees met elkaar het gebed van Agur in Spreuken 30: 7-9. Kunt u begrijpen waarom Agur dit gebed bidt?
3. Jezus leert ons bidden: Geef ons heden ons dagelijks brood. Wat leren we van dit gebed?
4. We horen over zorg voor gezond voedsel. Vind u vanuit uw geloof in de Heere Jezus het belangrijk om aan onze eetgewoonten te denken? Wat zijn goede eetgewoonten?
5. Op welke wijze komen we vandaag dwalingen tegen, waarvan we moeten zeggen: de dood in de pot? Hoe kunnen we op een goede manier onderscheiden?
6. Jezus vermenigvuldigde het voedsel evenals Elisa. Wat leren we van deze geschiedenis?
7. Hoeveel geld moeten wij afstaan voor het werk in het Koninkrijk van God (vgl. bijv 1 Kronieken 29: 9-21 en Lukas 21: 1-4)?

Bijbelstudie N.T.

Eenheid en groei

Schriftgedeelte: Efeze 4 : 1–16

Ds. J.C. Schuurman

We zijn toe aan de tweede helft van de Efezebrief. Vanaf hoofdstuk 4 valt de nadruk op de christelijke levenswandel. Gingen de eerste drie hoofdstukken over 'De rijkdom van de kerk' – in de laatste drie hoofdstukken gaat het om 'De roeping van de kerk'. In deze bijbelstudie wordt om te beginnen onze aandacht gevraagd voor de eenheid van de gemeente. Een belangrijke bijbelse notie! Tevens bepaalt Paulus ons bij de opbouw en de groei van het lichaam van Christus.

Waardig wandelen

Het eerste vers is een soort opschrift boven heel de tweede helft van de brief. Kort en kernachtig wordt het hoofdthema neergezet. Paulus spoort aan tot een *wandel, waardig aan de roeping waarmee de Efeziërs geroepen zijn.*
Let goed op het kleine woordje 'dan' aan het begin van vers 1. Dat vormt een verbindingsschakel met het voorafgaande. Het is belangrijk om die verbinding scherp in het oog te houden. Immers – de nu volgende vermaningen vormen geen nieuwe wet maar zijn gefundeerd in het heil van God (waarvan Paulus in de hoofdstukken 1 tot en met 3 de rijkdom heeft laten zien).
Om zijn woorden kracht bij te zetten noemt de apostel nogmaals *zijn gevangenschap in de Heere*. Deze situatie doet geen afbreuk aan zijn boodschap maar verleent hem eerder extra autoriteit.

Basishouding voor eenheid

Vanaf vers 2 legt Paulus de vinger bij de *eenheid in de gemeente*. Een teer punt. Ieder van ons weet hoe kwetsbaar eenheid is. Er is dikwijls maar weinig voor nodig om de eenheid te verstoren. Vergeet niet dat de duivel graag uiteen drijft! En helaas lukt het hem maar al te vaak. Soms om de kleinste futiliteiten. Vandaar dat we ons *hebben te benaarstigen om de eenheid te behouden* (vers 3). Het bewaren van eenheid vraagt dus inzet en inspanning! Het gaat immers om een kostbare eenheid, want *eenheid van de Geest*!
In Efeze bond de Heilige Geest Joden en heidenen samen. Ook vandaag treffen we binnen de gemeente vaak heel verschillende mensen met diverse achtergronden aan. Maar als de Geest samenbindt, is er *de band van vrede*.
Voor deze eenheid en vrede is echter wel een *basishouding* vereist. Indringend worden we daar in vers 2 op gewezen. Er is drie keer sprake van *moedigheid*. Allereerst de *ootmoedigheid*. 'In de Griekse wereld van die dagen verfoeide men de nederigheid, maar voor de christenen is het een erecode' (L. Floor). Wie zich klein weet tegenover de Heere, wordt ook ootmoedig ten opzichte van de ander. Dat uit zich in *zachtmoedigheid* zodat we bijvoorbeeld niet ons eigen gelijk verabsoluteren. Bovendien weten we van *lankmoedigheid*. Door Gods genade brengen we het geduld op om elkaar *in liefde te verdragen*. Ook als we met elkaar van inzicht verschillen. Eenheid binnen de gemeente is iets anders dan het altijd met elkaar eens zijn. Als we elkaar maar vinden aan de voet van het kruis als zondaren die het volstrekt van Gods genade moeten hebben. Die drie 'moedigheden' worden van Christus geleerd (vgl. Matth. 11 : 29).

Zeven keer één

In de verzen 4 tot en met 6 laat Paulus zien dat de eenheid niet allereerst een opgave is maar een gave van God. De gemeente is *één lichaam* dankzij de *ene Geest*. Hoewel de Geest zeer verscheiden te werk gaat, werkt Hij nooit tegen Zichzelf in (C. den Boer). Daarom worden we *geroepen tot één hoop*. Het geheim van

die hoop is dat de Heilige Geest ons altijd op de *ene Heere* (Jezus Christus) richt. Vandaar dat er ook maar *één geloof* is. Er is moed voor nodig om dit laatste in een multireligieuze samenleving anno 2009 te belijden. Maar bij de ene Naam past slechts één geloof. Vervolgens wijst Paulus op de *ene doop* om uiteindelijk uit te komen bij *één God en Vader van allen*. Vermoedelijk hebben we onder 'allen' niet al het geschapene te verstaan, maar alle gelovigen. Als de oorsprong *van het ware Leven is God* boven allen, maar ook (werkzaam) *door en in u allen*.

Gaven van de verhoogde Christus

Vanuit de eenheid van de gemeente vraagt Paulus aandacht voor haar opbouw. Daartoe geeft de Heere gaven. In vers 7 heeft het woord *genade* de betekenis van *genadegave*. Elke christen ontvangt gaven. De een meer, de ander minder. Bovendien zijn de gaven verschillend (1 Kor. 12 : 4). *De mate waarin* gaven worden gegeven bepaalt Christus. Hij weet wat zowel goed is voor de gemeente als voor iedere gelovige afzonderlijk. In ieder geval worden gaven niet geschonken om daar zelf iets mee te worden. Het gaat principieel om *dienst* (namelijk aan de opbouw van de gemeente).

Achter de genadegaven staat de verhoogde Christus. Paulus citeert in vers 8 (enigszins vrij) Psalm 68 : 19. Rond Zijn hemelvaart heeft de Heere Jezus nota bene *de gevangenis (van de zonde en de dood) gearresteerd*. Maar aan Zijn hemelvaart is wel een 'hellevaart' voorafgegaan. Jezus' verhoging valt niet te scheiden van Zijn vernedering. Hij is maar liefst *neergedaald in de nederste delen van de aarde*. Tussen de regels door verwijst Paulus naar Golgotha waar Christus de vloek van Gods toorn droeg, met name tijdens de duisternis van de 'nederdaling ter helle'.

Sinds Zijn hemelvaart is Hij echter *ver boven al de hemelen* (vers 10), want verhoogd aan 's Vaders rechterhand! Met welke bedoeling? Om *alle dingen* (de hele kosmos) *te vervullen*. We kwamen de laatste uitdrukking al tegen in 1 : 23. Het gaat uiteindelijk om de vóleinding wanneer de hele werkelijkheid vol zal zijn van de kennis van God drie-enig!

Ook de ambten

Tot de bovengenoemde gaven behoren ook – wat wij noemen – de ambten. We zien door de hele Schrift heen dat God sommige mensen roept tot een bepaalde taak om Zijn volk en kerk door hen te leiden. Vers 11 spreekt van verschillende categorieën die Christus *heeft gegeven*. De werkwoordsvorm maakt duidelijk dat het niet om een incidenteel gebeuren gaat (alleen toen en daar in Efeze) maar om een *vaste en blijvende instelling*. Het feit dat Christus Zelf achter de ambten staat, verleent aan de ambtsdragers gezag en volmacht.
De opsomming in vers 11 is niet volledig. In andere brieven noemt Paulus bijvoorbeeld ook de diakenen. Sommige functies kennen wij nog, andere niet meer (de *apostelen* behoorden tot de tijd direct na Pinksteren). De Bijbel geeft geen blauwdruk voor een exacte invulling van de ambten. De kerkgeschiedenis laat zien dat het ambt op verschillende manieren is (en wordt) ingevuld.
Onder de *profeten* zullen we mensen moeten verstaan die 'een speciaal gehoor hebben voor en een bijzonder inzicht in het Woord van God en dat toegespitst op actuele situaties in het heilsplan van God met deze wereld' (C. den Boer). *Evangelisten* zullen een soort rondtrekkende evangelisten geweest zijn. De *herders en leraars* zijn ons het meest vertrouwd omdat wij deze functie terugvinden in de huidige predikanten. Weiden en onderwijzen vormen een twee-eenheid.

Doel

In vers 12 vat Paulus in drie korte pennenstreken samen met welke bedoeling de ambten door Christus gegeven zijn.
1. *Tot de volmaking van de heiligen* (= gelovigen, vgl. 1 : 1 en 3 : 18). We kunnen 'volmaking' ook vertalen met toerusting. Het grondwoord wordt onder meer gebruikt voor het uitrusten van een schip zodat het kan uitvaren. Daarnaast is het een medische term voor het spalken / zetten van een gebroken been. Van nature ligt er in ons leven veel scheef. Daarom is er voortdurend correctie nodig in de vorm van toerusting.
2. Genoemde toerusting is – A – gericht *op het werk van de bediening*. Hier stuiten we op een belangrijke lijn in de Schrift: de ambten

zijn gegeven om de gemeente te stimuleren tot dienstbetoon. Daaronder verstaan we een diaconale houding in het voetspoor van de grote Diaken Christus Die Zichzelf heeft opgeofferd voor Zijn gemeente.
3. Bovendien is toerusting – B – gericht op *de opbouw van het lichaam van Christus*. Omdat de gemeente Christus toebehoort hebben we zuinig op haar te zijn. Afbreken is niet zo moeilijk. Maar opbouwen is genade. Er is in onze tijd veel aandacht voor gemeenteopbouw (denk aan studiedagen en publicaties). Waar gaat het om bij het bouwen áán / ván de gemeente? Dat we zoveel mogelijk activiteiten organiseren? Uit wat Paulus in het vervolg schrijft valt op te maken dat het primair een geestelijke zaak is, ja een kwestie van verdieping. Waarvan acte!

Geestelijk 'volwassen'

In het 13e vers horen we wat de toerusting door ambtsdragers tot dienstbetoon en gemeenteopbouw beoogt. *Dat wij allen komen tot de eenheid van het geloof*. Die eenheid is gelegen *in de kennis van de Zoon van God*. Kennis in de bijbelse zin van het woord omvat meer dan verstandelijke kennis. Het is bevindelijke kennis die wordt opgedaan in de persoonlijke omgang met de Heere waarin Zijn goedheid bevonden wordt. Kortom: 'De ware kennis bestaat uit het leven door de Geest van deze Zoon van God' (L. Floor).
Daarnaast noemt Paulus het komen *tot een volkomen man*. Het is geen gezond teken als een kind niet groeit. Dat is in het leven van het geloof niet anders. Als het goed is vindt er groei plaats. Het luistert hier echter nauw. Gelovigen die geestelijk volwassen zijn, komen niet op eigen benen te staan. Nee, het geheim van geestelijke groei *ligt in de verbondenheid met Christus*. Vandaar dat we aan het einde van vers 13 lezen: *tot de mate van de grootte van de volheid van Christus*! Als we 'groter' worden, dan is het niet groter in onszelf maar in Hem! Opwassen in de genade betekent al maar afhankelijker worden van de Heere. Maar zo ontstaat er wel meer en meer vastheid in Hem!

Geen kinderen meer

Gevaar dreigt voor wie in de kinderschoenen van het geloof blijft staan. Waarom? Omdat we dan zo gemakkelijk te beïnvloeden zijn. *We worden als de vloed bewogen en omgevoerd met alle wind van leer* (vers 14). De apostel denkt aan een stuurloos schip dat door stormen watergeweld wordt meegesleurd. Wie niet stevig verankerd is in Christus, laat zich al gauw op sleeptouw nemen door dwaalleer. Die is ook *gevoelig voor wat mensen zeggen en beweren*. En dat is maar al te vaak *bedriegerij*, aldus Paulus. Wat is de duivel er altijd op uit om ons *listig tot dwaling te brengen*.
Ook in onze tijd hebben we te maken met veel geestelijke verwarring. Op allerlei manieren kunnen we beïnvloed worden, terwijl we ondertussen van de waarheid van het evangelie worden afgebracht. Hoe nodig is het *om de waarheid te betrachten in liefde* (vers 15). Daarmee bedoelt Paulus volgens het grondwoord ook dat we *waar* (= oprecht en betrouwbaar) *zijn*. En dat is een kwestie van liefde tot de Heere en tot elkaar.
Ondertussen dringt de apostel aan op geloofsgroei. Kernachtig wordt verwoord wat zo kenmerkend is voor deze groei: *opwassen in Christus, Die het Hoofd is*. Opdat we onze levenskracht uit Hem putten en zó naar Zijn beeld vernieuwd worden. Wat is geloofsgroei anders dan dat Christus gestalte in ons krijgt?! En dat we ook naar Hem toe groeien?!

Uit Wie ....

In het laatste vers van het besproken gedeelte komen allerlei lijnen compact samen. Wat kan de Bijbel met weinig woorden veel samenvatten! Centraal staat Christus als de Bron van alle zegen. Het *hele lichaam* van de gemeente wordt *vanuit Zijn genade bekwaam samengevoegd en samen vastgemaakt*. En dan noemt Paulus *alle voegselen der toebrenging*. Het gebruikte woord voor 'voegselen' betekent eigenlijk gewrichten (of pezen en banden). Zoals ons lichaam gewrichten, spieren, pezen en banden kent waardoor de ledematen bijeen worden gehouden én functioneren – zo heeft ook de gemeente als het lichaam van Christus gewrichten, spieren, enz.

Waar moeten we aan denken? Aan de ambten (vers 11). Die zijn zoals gezegd gegeven om alle leden van de gemeente te stimuleren tot het dienen van de Heere. Ieder heeft zijn ei-

gen roeping, plaats en taak. Dat bedoelt Paulus met de woorden *naar de werking van een ieder deel in zijn maat.*
Als ieder zijn/haar taak verstaat, komt dat *de wasdom van het lichaam* ten goede, zodat de gemeente *in de liefde wordt opgebouwd.* Wie zou hier niet naar verlangen? Voor de eigen gemeente én voor het geheel van de kerk.

Gespreksvragen:

1. Door welke factoren wordt de eenheid binnen de gemeente bedreigd/belemmerd? In hoeverre moeten we het met elkaar eens zijn om één te zijn?
2. Kunt u wat Paulus in vers 2 over de basishouding schrijft wat concretiseren? Laten we in de eerste plaats naar onszelf kijken.
3. Ambtelijk besef taant. Hoe zou dit komen? Wat is het wezen van het ambt?
4. De Heere geeft ook gaven aan niet-ambtsdragers (vers 7). Waar moeten we aan denken? Waarom is het vertroostend (en misschien ook wel lastig) dat Hij de maat bepaalt?
5. Hoe ziet geloofsgroei er uit? Word je dan een beter christen? Is er sprake van vordering? En zo ja, waarin dan?
6. Voor welke dwalingen en invloeden hebben wij ons vandaag te hoeden?

Van de voorzitter...

DS. W. WESTLAND

Nieuwjaar 2009

We zijn weer een nieuw jaar in gegaan. Een jaar uit Gods hand ontvangen. Aan het begin van een nieuw jaar zijn we gewend om elkaar het goede te wensen. Maar wat is het goede?
Gezondheid, kracht om je werk te doen, geen financiële zorgen enz.? Ja zeker, dat mogen we als goede gaven uit Gods hand ontvangen. Maar de dichter van Psalm 119 hoor ik zingen: Het is goed voor mij, verdrukt te zijn geweest. Ook in de beproevingen en de tegenslagen kan de Heere een rijke zegen leggen. Misschien gaat u een moeilijk jaar tegemoet. Schuil dan maar dicht bij de Heere. En Hij geve u de positieve vrucht van de beproeving te zien.

Dit overdenkende, komen we dichter bij het antwoord op de vraag: wat is het goede?
Ik wens u, mede namens de andere bestuursleden, een goed jaar, waarin u Gods genade mag ontvangen. Een jaar, waarin u de verborgen omgang met de Heere mag ervaren, en u zult verwonderen over Zijn grote liefde voor een zondaar zoals u en ik.
Ik wens u een jaar van groei in het geloof, namelijk een toenemen in de kennis van de Heere Jezus Christus, de gekruisigde en opgestane Heiland. En de Heere geve u in dit nieuwe jaar de vrijmoedigheid om van Hem te getuigen in woord en daad.
Onze bede is, dat de Heere ook het werk van onze Mannenbond en de plaatselijke verenigingen wil zegenen. Tot opbouw en uitbreiding van Gods Koninkrijk. Zo wensen we u en jou in alle opzichten een goed en gezegend 2009!

Jubileum boekje

Bij het 75-jarig jubileum van onze Mannenbond is een mooie uitgave verschenen met o.a. een Bijbelstudie en de geschiedenis van onze Mannebond. Ook het referaat van Prof.

dr. G. v.d. Brink, gehouden op de Bondsdag is hierin opgenomen.
Nu zijn er nog een aantal van deze boekjes beschikbaar. Wanneer u niet op de Bondsdag geweest bent, zult u deze uitgave toch graag willen hebben. Welnu, ze zijn te bestellen bij ons Bondsbureau. Het is wellicht ook een goed idee om dit boekje te geven bij een verjaardag, of om belangstelling te wekken voor uw mannenvereniging. Voor de prijs (€ 2,50) hoeft u het niet te laten. Laten we er met elkaar voor zorgen, dat deze boekjes hun weg vinden.

Herverkiezing

Op de Huishoudelijke Vergadering, die gepland is voor D.V. 18 april, staat de bestuursverkiezing op de agenda. Aftredend en herkiesbaar zijn ds. J.P. Nap, dhr. C. Oosterom en dhr. M. Post. Ze hebben zich bereid verklaard om ook in de komende tijd zich in te zetten voor onze bond. Daar zijn we uiteraard dankbaar voor. Maar volgens de Statuten moeten wij toch dubbeltallen stellen. Daarom stelt het hoofdbestuur de volgende dubbeltallen aan u voor:

1) Ds. J.P. Nap, herkiesbaar
   Ds. J.A.C. Olie te Zuilichem

2) Dhr. C. Oosterom, herkiesbaar
   Dhr. T. de Gooijer te Veenendaal

3) Dhr. M. Post, herkiesbaar
   Dhr. J. Goudriaan te Papendrecht

Bij deze namen hebben we gelet op mannen, die bij onze verenigingen zijn betrokken.
Volgens art. 11, lid 3 van onze Statuten heeft elke aangesloten vereniging het recht om aan de voorgedragen dubbeltallen namen toe te voegen. Dit dient te gebeuren door een schriftelijke opgave, uiterlijk twee maanden voor de bovengenoemde vergadering. De voorgedragen kandidaat moet lid zijn van een aangesloten mannenvereniging en vooraf schriftelijk verklaren met de kandidaatstelling akkoord te gaan.

Tenslotte

Een hartelijke groet aan u allen, mede namens de andere bestuursleden

Bestuur v.l.n.r.
Dhr. C. Oosterom, ds. J.H. Lammers, dhr. J. van Capelleveen, ds. E. de Mots, ds. W. Westland, ds. A.D. Goijert, dhr. M. Post, ds. J.P. Nap, ds. T. van Bruggen en ds. J. van Dijk.
Genomen bij de wisseling van bestuursfuncties. (voorjaar 2008)

In the picture

De brede en de smalle weg

Ds. P.J. Teeuw

Een nieuw jaar zijn we binnengegaan, het jaar 2009. Het begin van dit jaar is ook het begin van het tweede gedeelte van het vergaderseizoen van de mannenverenigingen. Juist het begin van een jaar bepaalt ons bij de levensweg, die wij afleggen. Reizen wij met of zonder God? Reizen wij nog op de brede weg of mogen we door genade wandelen op de smalle weg? Wij kennen deze begrippen vanuit de Bijbel. In Mattheüs 7 heeft de Heere Jezus zo ernstig gesproken: 'Gaat in door de enge poort; want wijd is de poort en breed is de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die door dezelve ingaan; want de poort is eng, en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er, die dezelve vinden'. (13,14) Naar aanleiding van deze woorden is ook de bekende plaat van 'de brede en de smalle weg' ontstaan. Een plaat, die vooral vroeger, maar ook nu nog wel, gezien werd in woonkamers, consistories en zondagsschoollokalen.

Maar hebt u wel eens gehoord hoe deze plaat ontstaan is? Onlangs is 'een bijzondere reeks over 2000 jaar geloof, geloven en gelovigen in Nederland' gestart onder de titel 'Geloof in Nederland'. In deel 2, blz. 54 las ik over het ontstaan het volgende: 'De plaat van de brede en de smalle weg was in 1866 gepubliceerd door uitgeverij Steinkopf te Stuttgart in opdracht van Charlotte Reihlen-Mohl. Zij was de vrouw van een rijke koopman en bewandelde aanvankelijk de brede weg. Toen haar zoontje ziek werd, hoorde ze een stem zeggen: 'Als je je niet bekeert, zal je kind sterven'. Het kind stierf en Charlotte bekeerde zich, tot ergernis van haar man, die haar met werelds vermaak probeerde af te leiden. Uiteindelijk bekeerde hij ook zich. Charlotte liet met financiële steun van haar echtgenoot bijbels verspreiden en stichtte christelijke scholen. Voor haar evangelisatiewerk zocht ze een treffende verbeelding van de boodschap van de bijbel. Zo ontstond de plaat van de brede en de smalle weg, die grote opgang maakte en tot ver in de twintigste eeuw bij talloze protestanten in huis, kerklokaal of zondagsschool hing. De plaat zegt veel over de bijbel – bij elke scène staat een bijbeltekst – en nog meer over Charlotte Rheilen. De brede weg vertelt Charlottes leven voor haar bekering, de smalle weg het leven na haar bekering, zoals de zondagsschool en het diaconessenhuis laten zien. Charlotte stierf in 1868, in het vaste geloof dat ze de smalle weg had uitgelopen en naar de hemel ging'.

Nu is er best wel kritiek op deze plaat te leveren. Ik zou hem zelf ook niet zo gauw ophangen. Maar is de boodschap, die ervan uitgaat wel eens niet al teveel in de prediking op de achtergrond geraakt? Er zijn inderdaad twee wegen. De brede en de smalle weg. Wij wandelen van nature op de brede weg en hebben allen nodig om in de weg van wedergeboorte en bekering op de smalle weg te komen. Is dit wonder al in onze leven gebeurd? Dan doen we een bijzondere ontdekking. Want de smalle weg is Christus. Hij is dé Weg. En die Weg is smal, maar ook ruim. Smal is de Weg, omdat we achter de Heere Jezus aan al meer van onszelf moeten verliezen, het is een weg van zelfverloochening. En tegelijk is de weg ruim, er loopt door de eeuwen heen een schare op, die niemand tellen kan. Nog is er plaats.

De leiding van de kerk

Art. 30-32 Ned. Geloofsbelijdenis

Ds. W. Westland

Geestelijke bestuursvorm (art. 30)

Nadat in de vorige artikelen na gedacht is over het wezen van de kerk, een heilige vergadering van ware Christ-gelovigen, wordt nu gesproken over de regering van de kerk. De kerk moet geregeerd worden, want God is een God van orde. Zonder regering en besturing komt er verwarring. Net als in het gezin en in de maatschappij moeten er regels zijn, waarnaar geleefd moet worden. De bestuursvorm moet geestelijk zijn, zo lezen we. Een orde, die overeenstemt met wat de Heere ons leert in Zijn Woord.

Zo spreekt de Bijbel in de eerste plaats over dienaars of herders, die het Woord van God prediken, en de sacramenten van Doop en Avondmaal bedienen. Daarnaast wordt er ook gesproken over ouderlingen of opzieners. Zij behoren opzicht en toezicht over de gemeente te houden. Zowel over de leraars, de predikanten, als over leer en leven van de gemeente. Het derde ambt is het ambt van diaken, die de armen en verdrukten te hulp komen en troosten. Troosten uit het Woord van God. Het is het ambt van de barmhartigheid.

Deze drie ambten vormen de raad der Kerk, of zoals wij zeggen: de kerkenraad. Door deze drie ambten wil de Heere, de Koning der Kerk alles goed en ordelijk laten toegaan. De gemeente kan dan ook deze ambtsdragers niet missen. De drie ambten in de kerk zijn een afschaduwing van de drie ambten van Christus: Profeet, Priester en Koning. Christus oefent Zijn profetisch ambt uit door predikanten, die Zijn Woord verkondigen. Hij oefent Zijn koninklijk ambt uit door de ouderlingen, die de gemeente regeren. En Hij oefent Zijn priesterlijk ambt uit door de diakenen, die behoeftigen geven wat nodig is. Artikel 30 laat zien, dat dit alles terug te vinden is in de Bijbel. Er wordt gewezen op de brief aan Timotheus, vooral hoofdstuk 3. Daar lezen we, dat de ambtsdrager getrouw moet zijn. Dat betekent, dat ze trouw moeten zijn in een leven naar Gods Woord. Maar er is ook een andere kant. Wanneer u ambtsdrager bent, mag u leven uit de trouw van de grote Ambtsdrager Jezus Christus: Hij, Die u roept is getrouw, Die het ook doen zal! (1 Thess. 5:24).

De ambtsdragers van de kerk (art. 31)

Het artikel wijst er op, dat de ambtsdragers op een wettige wijze gekozen moeten worden. Dat kan gebeuren op een ledenvergadering, onder aanroeping van Gods Naam. In verschillende gemeenten gebruikt men voor de verkiezing een stembus, maar ook dan zal de verkiezing geopend dienen te worden met gebed. De kerkenraad stelt tweetallen op, waaruit de leden dan kunnen kiezen. Je kunt verlangen hebben om de Heere te mogen dienen in het ambt. Het is immers een voortreffelijk werk. Als er dan maar geen verkeerde bijbedoelingen zijn, zoals het zoeken van eigen eer. Ook moet men niet willen indringen, dat wil zeggen: geen onbehoorlijke middelen aanwenden om ambtsdrager te worden. Wie vertrouwen heeft in Gods leiding, kan wachten. Biddend wachten en verwachten. Komt er dan een kerkelijke roeping door wettige verkiezing, onder aanroeping van Gods Naam, dan is dit ook de roeping van God. Gods tijd is de beste tijd!

Artikel 31 zegt vervolgens, dat alle dienaren des Woords eenzelfde macht en autoriteit hebben. Hetzelfde ambtelijke gezag. De één staat niet boven de ander, is niet meer dan de ander. Allen zijn ze dienaren van Christus. Daarom mag de ene ambtsdrager niet heersen over de ander. Er is dus geen plaats voor bisschoppen, kardinalen en pausen, die meer gezag zouden hebben, dan degenen, die onder hen staan. Om een moeilijk woord te gebruiken geen kerkelijke hiërarchie! Er is één Bisschop of Opziener, die boven allen staat. Dat is onze Heere Jezus Christus. Hij is het enige Hoofd van de kerk. Een betere leiding

is niet te bedenken! Dit geeft ons een heerlijke bemoediging. De kerk is niet overgeleverd aan macht en de willekeur van mensen. Onze verwachting mag zijn van de Heere Jezus, de Koning der kerk. Het leert ons ook bescheidenheid. Wie zijn wij, dat wij ons boven een ander zouden stellen? En vraagt u hoe de Kerk dan geleid en geregeerd wordt door Christus? Wel, dat doet Hij door Zijn Woord en Geest. Dus op de vergaderingen altijd weer de Bijbel open, en bidden om de leiding van de Heilige Geest.

Tenslotte wijst artikel 31 er op, dat de ambtsdragers wel geëerd moeten worden. Let wel: geëerd, maar niet vereerd. Niet om hun persoon, want zij zijn van zichzelf ook arme zondaren, maar om het werk, dat zij doen. De Bijbel zegt, dat degenen, die wel (goed) regeren, dubbele eer waardig geacht worden. We dienen de ambtsdragers te respecteren, ja met hen in vrede leven, zonder morren, twist of tweedracht, zoveel als mogelijk is. Dat laatste is heel nuchter opgemerkt. Zijn we het niet met de ambtsdragers ééns, ga dan met hen in gesprek. Maar niet voordat u eerst voor hen gebeden hebt, en hun beleid getoetst hebt aan Gods Woord.

Orde en Tucht (art. 32)

Uit de eerste zin van artikel 32 blijkt al duidelijk, dat Christus de enige Meester is, en dat de kerk zich naar Zijn Woord heeft te richten. Daarom is het goed, dat onze kerkorde in artikel 1 belijdt, dat de Heilige Schrift de enige bron en norm is voor de richtlijnen, die de kerk geeft in haar kerkorde. Daar mogen we onze kerk dan ook altijd op aanspreken. Menselijke bedenksels en eigen gekozen wegen binden en dwingen de gewetens. Daar lopen we uiteindelijk mee vast. God kan en mag alleen gediend worden met wat Hij zelf uitdrukkelijk voorschrijft. Dat zal ook de eendracht en de eenheid bevorderen. Opvallend, dat we dit lezen. Het werd geschreven in een tijd, dat de Rooms-Katholieke Kerk de protestanten heftig vervolgde. Toch bij Guido de Brès dat verlangen naar eenheid. Maar dan gegrond op Gods Woord. In gehoorzaamheid aan Gods Woord. Dat geldt ook vandaag. Tenslotte wijst artikel 32 op de excommunicatie of ban. Dus dat gaat over de tucht van de kerk. Dat behoort ook bij de gehoorzaamheid aan Christus en Zijn Woord. De tucht gaat over alle leden van de kerk, en ze betreft zowel de leer als het leven. De leer, want dwalingen moeten afgewezen. Het leven, want als iemand openlijk in de zonde leeft, mag dat niet worden getolereerd. Tegelijk moet worden opgemerkt, dat de kerk niet kan oordelen over het hart. Wat er in het binnenste leeft, weet God alleen. In zondag 31 wordt de tucht genoemd als één van de sleutels van het hemelrijk, en wordt verwezen naar Mattheüs 16 en 18. Bij het toepassen van de tucht moet de kerkenraad altijd het behoud van de zondaar op het oog hebben. De tucht is dus bedoeld als een medicijn. De tucht wordt uitgeoefend in verschillende fasen. Na de vermaning kan de uitsluiting van de sacramenten volgen en daarna zelfs de uitsluiting uit de gemeente (de ban). Toch is terugkeer steeds mogelijk. In de weg van berouw en bekering. Zo heeft de Heere ook in de uitoefening van de tucht het behoud van zondaren op het oog.

We beseffen, dat de uitoefening van kerkelijke tucht in onze tijd niet gemakkelijk is. Bij herhaalde vermaning onttrekt men zich meestal zelf aan de gemeente, en zoekt in een ander kerkverband zijn gelijk. Toch mag in de prediking en in het pastoraat de tucht van Gods Woord niet ontbreken. Artikel 32 noemt dit gehoorzaamheid aan God. Bij dit alles mag het gebed niet vergeten worden. Het gebed van de gemeente en voor de gemeente. Opdat het duistere werk van satan verbroken zal worden, en de Heere gediend zal worden naar Zijn Woord.

Gespreksvragen:

1. Wat is het verschil tussen een ambt en een functie in de gemeente?
2. Wat lezen we in artikel 31 over de roeping en verkiezing tot het ambt? Hoe gaat dat in uw gemeente?
3. Ga met elkaar na, hoe de drie ambten: profeet en priester en koning, in de gemeente worden uitgeoefend?
4. Hoe dienen we als gemeenteleden met onze ambtsdragers om te gaan? Zie artikel 31.
5. Waarom kunnen we de uitoefening van de tucht een medicijn voor de kerk noemen?

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijzigingen hebben plaatsgevonden:
1) De „Hervormde Mannenvereniging" te Schoonhoven (blz. 14) heeft een nieuwe secretaris dhr. W. den Besten, Beneluxelaan 16B, 2871 HE.
2) Het adres van de voorzitter dhr. A. Pieters van de Mannenvereniging „Onderzoekt te Schriften" te Bennekom (blz .24) is niet Bereklauw 46, maar Bereklauw 48, 6721 RH.

Nieuwe verenigingen, die zich aansloten bij de Mannenbond:
1) De MV „Onderzoekt de Schriften" te Emst (toevoegen bij de Streek Nunspeet, blz. 14 e.v.) sloot zich weer aan: voorzitter ds. J. Boer, Vaassenseweg 3, 8166 AT; secretaris dhr. H. Riphagen, Oranjeweg 89, 8166 JB en penningmeester dhr. E. van Werven, Kerkhofweg 6, 8166 HZ. Aantal leden: 25
2) In Zetten-Andelst (toevoegen bij de Streek Veenendaal, blz. 24 e.v.) is een Mannenvereniging opgericht: voorzitter ds. J. Muller, Kerkstraat 10, 6671 AN; secretaris dhr. A. Verwoert, Nansenstraat 49, 6671 BA en penningmeester dhr. F.T. van Voorthuijsen, Beatrixstraat 1f, 6671 AC. Aantal leden: 23.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds J van Dijk, secr
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Boekbesprekingen

J.P. Neven: **"Elsje Verdoold"**. Uit de mond der kinderen. Uitgeverij: Den Hertog, Houten, 2008. Paperback, 48 pag. Prijs € 5,90.

In een onkerkelijk gezin werd Elsje Verdoold in Moordrecht geboren en werd later leerlinge van de openbare lagere school in het dorp. Via een Godvrezende overbuurvrouw, mevrouw A. Verstoep-Voshol, kwam zij in aanraking met de Bijbel. Deze eenvoudige, ontroerende geschiedenis over het leven en sterven van Elsje is beschreven na de "vondst" van een bijzondere brief van haar vader aan de onder ons bekende ds. W.L. Tukker, deze stond toen in Zwolle. Vader Verdoold was diep getroffen door wat hij met zijn dochtertje had meegemaakt en door de meditatie van deze predikant in het Gereformeerd Weekblad, getiteld: "Laat de kinderkens tot Mij komen".
De auteur, J.P. Neven, heeft dit boekje geschreven na contact te hebben gehad met de familie Verdoold. De ouders van Elsje leven niet meer, maar wel enkele kinderen die meerdere gegevens konden verstrekken. Ook de overbuurvrouw, die een middel in Gods hand mocht zijn, is in het voorjaar 2008 overleden.
Elsje is op 10-jarige leeftijd in 1967 overleden aan jeugdkanker. Op haar ziekbed heeft zij vanuit een kinderlijk geloof gesproken. Het boekje geeft een duidelijk beeld hoe de gezinssituatie was in huize Verdoold. Vader was timmerman, nam het niet nauw met de godsdienst, zondags was hij op het voetbalveld en in het café te vinden. De oudste kinderen waren nog wel gedoopt door een vrijzinnig predikant, kerkgang kende men niet. Na een kind van 2 maanden verloren te hebben werd spoedig daarna Elsje ongeneeslijk ziek. Ze ging nog meer in Gods Woord lezen. Ze deed dat in het geheim, in de schuur of op bed. In haar radeloosheid greep moeder Verdoold naar de Bijbel. Ze sloeg open en las: "De roede en de bestraffing geeft wijsheid; maar een kind dat aan zichzelf gelaten is, beschaamt zijn moeder" (Spreuken 29 vers 15).
Er kwam een ommekeer in het gezin, men bezocht trouw de hervormde evangelisatie "Bethel". Er zijn bijzondere momenten uit het leven van Elsje en de anderen in het boekje opgenomen. Ook de meditatie van ds. W.L. Tukker in zijn geheel. Een bijzonder boekje voor onze (klein)kinderen. M.P.

B. Hooghwerff: **"De beloofde dominee"**. Uitgeverij: Den Hertog, Houten, 2008. Gebonden, 324 pag. Prijs € 23,50.

Dit boek geeft de lezer een biografie van ds. D. Bresser (1813-1875) en een stukje locale kerkgeschiedenis van de hervormde gemeente van Strijen. De auteur, B. Hooghwerff, heeft meerdere boeken geschreven over het gezelschapsleven. Het leven van ds. D. Bresser en zijn geestverwanten wordt ons helder getekend.
Het boek begint met de vermelding van de grote brand in Strijen in 1759. Een vrouw was pek aan het smelten in een woning dicht bij de kerk. Door onvoorzichtigheid en onachtzaamheid veroorzaakte zij de brand. De brand ontstond op de 22e mei om half negen, een uur later stonden er meer dan 100 huizen in brand. N.a.v. de brand houdt ds. H. van Reverhorst (Numansdorp) een boetepreek waarin hij de zonden als hoogmoed, haat en nijd, verdeeldheid, hoererij, overspel en dronkenschap bij name noemt. Hij zag de brand vanaf de toren in zijn woonplaats als een geselroede in Gods hand. Ware bekering ontbrak.
De prediking in Strijen was droevig te noemen. Het gezelschapsleven bloeide, Gods kinderen kwamen niet meer in de kerk.
In 1841 komt ds. D. Bresser van Nieuwpoort naar Strijen. Hij hield een voorwerpelijke prediking en prees een deugdzaam leven aan, men moest Jezus volgen. De leider van het gezelschapsleven was Teunis Stooker. Deze had van de Heere de belofte gekregen dat de gemeente van Strijen bediend zou worden door een getrouw dienaar van Gods Woord. Vandaar de titel van dit boek. In de eerste jaren bleek dat de prediking van ds. Bresser nauwelijks verschilde van vorige voorgangers in de gemeente. Het gezelschapsleven zette zich voort in de woning van de buurvrouw van ds. Bresser. Eens luisterde ds. Bresser nieuwsgie-

rig aan de deur van de woning waar het gezelschap bijeen kwam. Hij hoorde dat er voor hem gebeden werd. Daarop ging ds. Bresser naar binnen en beleed dat hij geen deel had aan Gods genade. Vanaf die tijd predikte hij anders. Uit overlevering is bekend dat ds. Bresser na zijn bekering vanaf de preekstoel zei: "Gemeente, ik heb u altijd een papieren Jezus gepredikt, maar nu zal ik u een levende Jezus verkondigen." De Hervormde Kerk van Strijen maakte van 1845-1875 een periode van grote geestelijke bloei mee. Het gezelschap ging weer naar de kerk. Ds. Bresser kreeg veel beroepen maar bleef in Strijen.
Het boek besluit met een uitgebreide bijlage van geestverwante predikanten die actief waren in de strijd om kerkherstel. Zij gingen niet over tot afscheiding, maar probeerden zo veel in hun vermogen lag kerkherstel te bewerkstelligen in een kerk in diep verval.
Het is een keurig uitgegeven boek, het biedt een duidelijk beeld van het geestelijk leven in Strijen en omgeving in de negentiende eeuw. M.P.

"**Graankorrels** 1,2,3", uitgave van Uitgeverij De Banier.

Hier wordt goed leesvoer aangeboden: 3 zakken met graankorrels, die gemaakt zijn van de geschriften van reformatoren, puriteinen en nadere reformatoren. Het eerste zakje graankorrels is van Thomas Watson (1620-1686). Het is een preek van hem over de tekst Mattheus 10 vers 16: "oprecht als de duiven". Het tweede zakje graankorrels is van Maarten Luther (1483-1546) en dat is een preek van hem over Johannes 2 vers 1-12: "gouden huwelijksregels". En het derde zakje graankorrels is van Coenraad Mel en dat zijn 3 preken: "raadgevingen voor de jeugd naar aanleiding van Prediker 11 vers 9-10, Prediker 12 vers 1-2 en Prediker 12 vers 13-14". Het zijn volle zakken met graankorrels, wat ons geboden wordt. Maar wees gerust: u hoeft niet alle graankorrels in 1 keer op te eten, want in deze preken zitten heel veel graankorrelletjes, waarvan u er elke dag 1 kunt nemen. De graankorrels zijn voedzaam, want Gods Woord wordt erin uitgelegd en toepassingen naar het dagelijks leven en naar het geloofsleven worden gemaakt. Dat wil zeggen: we ontvangen vermaningen en vertroostingen, bemoedigingen en waarschuwingen voor het huwelijk, voor onze jongeren en om door genade oprecht te zijn voor de Heere en voor onszelf en voor elkaar. Onder Gods zegen kunt u er een rijke zegen uit ontvangen. Het is de bedoeling, dat u deze graankorrels zelf zult proeven en ondervinden, dus wees er als de kippen bij! J. van Dijk

Overlijdensberichten

Op 7 december 2008 werd door de HEERE uit dit leven weggenomen

BASTIAAN BRAK

in de gezegende leeftijd van 91 jaar.

Jarenlang bezocht hij trouw onze verenigingsavonden en mochten wij met hem zoeken te kennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat.

De HEERE troost zijn vrouw, kinderen en (achter)kleinkinderen uit Zijn vaste woning.

Mannenver. „Onderzoekt de Schriften"

Zegveld, december 2008.

Met droefheid geven wij kennis, dat de Heere, na een geduldig gedragen kortstondige ziekte van ons heeft weggenomen ons trouw en meelevend lid

de heer C.B. RITMEESTER

op de leeftijd van 75 jaar.

Zijn getuigenis van te leven uit Gods genade, door ziekte heen en zijn bemoedigende woorden zullen bij ons in dankbare herinnering blijven. Wij bidden mevr. Ritmeester met de kinderen, kleinkinderen en allen die hem liet en dierbaar waren de genade en troost des Heeren toe.

Bestuur en leden
Herv. Mannenver. „Rond het Woord"
te Groot-Ammers

Groot-Ammers, 6 december 2008.

„Mijn genade is u genoeg"

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van ons trouw en meelevend lid

WILLEM EILANDER

op de leeftijd van 85 jaar.

De Heere sterke en vertrooste zijn vrouw en kinderen en allen die hem liet en dierbaar waren.

Bestuur en leden van de
Mannenver. „Berea"

Wapenveld, december 2008.